

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, F6ica una data pe septimana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 40 doideceri, or 3 galbini mon. sunat6ria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari s6u mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 55.

Brasiovu, 13. Juliu 1863.

Anulu XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Diet'a Transilvaniei.

Siedinti'a a IV. din 23. Juliu 1863.

Se ceti protocolulu in trei limbi, dupa care seau aflu de fa6ia 89 membri.

Metropolitulu 'si arata dorinti'a, c6a de cateori vine vorba despre Mai. S'a se se dica in protocolu: sacratissima sa c. r. apostolica Maiestate, mare Principe alu Ardealului.

Branu observ6dia, ca in tectulu maghiaru si germanu inca vine espresiunea pr6naltu si doresce, c6a ac6sta espresiune se remana si in tectulu romanu.

Hanea vediendu in tectulu germanu alu protocolulu espresiunea „rom6nisch“, isi arata parerea de reu despre nomenclatur'a cea variata a acestei espresiuni, care vine 'nainte candu „rom6nisch, candu rum6nisch, candu rumunisch, candu romanisch.“ — Elu pretinde in puterea egalei indreptatiri, c6a pe viitoriu se se num6sca totu numai „romanisch“, dupa cumu se afla in rescriptulu din 15. Juniu a. c. (H. Zeit. intr'o nota pretinde, ca s'a disu cu gresiala in rescript. din 15. Jun. „romanisch“, fiindca mai nainte er6 „rom6nisch“ de e. si in rescriptulu reg. din 21. Aprilie. R.)

Presedintele Grois: Fiinduca inainte vorbitoriulu se prov6ca la egal'a indreptatire, si fiinduca un'a dintre propositiunile regesci suna despre esecutarea egalei indreptatiri, asia atunci, candu se se va lua in pertractare ac6sta propositiune regia, se p6te lua inainte si fipsarea cestionatei nomenclature.

Dupa ac6sta depunu apromisiunea nou-ventii deputati: Mihailu Bohetielu, Nicolau Gaitanu, Daniele Lang, Ales. Lazaru, Joane Sipotariu.

Acumu se teau inainte verificatiunile deputatiloru dietali. Referentii comiteteloru verificat6rie report6dia despre lucrarile toturoru despartimenteloru.

Demetriu Mog'a, referentulu despartimentuluu antaniu cetesce reportulu seu despre esaminarea acteloru de alegerea deputatiloru din alu doilea despartimentu.

Nu se afla nici o obiec6iune, si face propunere, c6a se se dechiare de verificati.

Conrad Schmidt. Cas'a trebue se devina chiara, d6ca ea p6te otari acumu asupr'a propuneriloru. Elu crede, ca nu.

Rannicher e de parere, ca verificatiunea o p6te lu6 inainte diet'a, si numai alegerile contraverse se remana dupa constituirea casei.

Presedintele Grois enunci6dia in acelasu sensu, si dechiara de verificati pe membrii despartimentuluu alu doilea.

Fr. de Brennerberg, referentulu despartimentuluu alu doilea, cetesce reportulu despre csaminarea acteloru de alegere a membriloru dietali din despartimentulu alu treilea. Se propune, c6a alegerile toturoru se se dechiare de bune, cu t6te, ca la Branu de Lem6ny se ivira une erori de formalitati, dar' neci o obiec6iune; la Dionisiu Siulutiu inse erori de formalitati si obiec6iuni. Tot din comitetul verificat6rie se propune dechiaratiunea alegeriloru acestoru doi din urma, de buna. (O minoritate de 4 membri ai acestui comitetu este in contra verificarei lui Dionisiu Siulutiu.)

Presedintele Grois crede, ca cas'a dechiara pe Dnii acestia de verificati.

Ce se atinge de Branu de Lem6ny, alegerea lui se primesce indata de catra casa.

Deputatii romani se pronuncia pentru primirea alegerii lui Dion. Siulutiu. Regal, Dr. Teutsch st6 pe lenga aceea, c6a cas'a, numai dupace se va consitui, se decida asupra contraverseloru alegeri si pe temeulu §. 11 alu ordinei dietale propune, c6a asupr'a alegerii lui Dionisiu Siulutiu se se decida numai, dupace va fi cas'a constituita.

Balomiri e pentru verificarea neamanata a lui Dionisiu Siulutiu.

Conrad Schmidt spriginesce propunerea lui Teutsch, cumca acumu nu se p6te pertract6.

Obert se alatura la Teutsch cu privire la § 39.

De Rosenfeld regalistu inca e de parere pentru eosa6titate spre a incungiur6 opumnari mai tardie, totusiu se dechiara 'n contra lui Teutsch dupa § 11 si vrea, c6a cas'a indata se otar6sca: d6ca e a se verific6 alegerea lui D. Siulutiu.

Brandsch, Conrad Schmidt si Dr. Teutsch se tienu mortisiu de propunerea de mai nainte; Bran, Mog'a, Br. Siagun'a inse stau pe lenga Rosenfeld.

Presedintele Grois: Unii membrii suntu pentru deciderea urgenta e cestiuinei acestei plutit6rie, altii vreau se o amane pana la constituirea casei. Cas'a se decida intrebarea prin sculare si siedere. Cei carii vreau se se otar6sca pentru urgentia, se binevoi6sca a se redic6. Majoritatea membriloru dietali se redic6.

Luarea inainte a pertractarei alegerii lui Dionisiu Siulutiu este decisa.

Conradu Schmidt se sc6la eara pentru o esaminare stricta a actulu de alegere.

Presedintele Grois se invoiesce.

Referentulu de Brenneberg cetesce inca odata t6te punctele piedecei alegerii lui Dionisiu Siulutiu si arata (dovedesce) la fiacare punctu documentele justificat6rie, suntu c6a vreo 12 puncte. —

Presedintele Grois pune intrebarea: d6ca alegerea lui Dionisiu Siulutiu in privinti'a formalitateri s'a facutu in sensulu ordinei de alegere?

Branu de Lem6ny combate in o vorbire mai lunga contradicerile si este pentru primirea alegerii.

Episcopulu Br. de Siagun'a n'are a face in contra forme nece o reflexiune.

Dr. Teutsch: Impresiunea, care 'i a facutu cetirea contradiceriloru, aru fi aceast'a: ca comisiunea de alegere neci de catu nu s'aru fi tienutu de ordinea de alegere. In contra propuneri lui n'aru pot6 se se infrunte neci unu momentu de disputa; elu o pune dara acum modificata asia: Cas'a se binevoi6sca a cun6sca, ca alegerea lui Dionisiu Siulutiu e combatuta, si se lase otarirea despre ea, pe candu va fi cas'a constituita. —

Presedintele Grois: Despre aceast'a s'a otaritu odata.

Rannicher trage luarea aminte la impregiurarea: ca in astufeliu de estindere s'a alesu acum intaiadata la dieta in Transilvani'a, si inca dupa prescrieri f6rte incurcate: e lucru vederatu, ca nu s'a procesu pretutindenea intr'unu feliu, incatu p6te ca neci 10 acte de alegere nu s6mena unulu cu altulu. Vine inse intrebarea: d6ca scaderile, care vinu inainte, suntu de importantia s6u mai usi6re. Acum trece intr'o vorbire deslucita prin t6te motivele comitetuluu verificat6rie si in urma conchide, ca contradicerile facute nu invalescu vreunu defectu de capetenia. Si propune c6a alegerea se se dechiare de necontraversa. (Bravo! din partea Romanilor!)

Puscariu se alatura lui Rannicher, face revista preste motivele comitetuluu si voteadia pentru verificatiune.

(Continuarea vedi column'a a patr'a.)

Senatul imperialu.

In siedinti'a casei deputatiloru senat. imp. din 17. Iuliu propuse ministrulu de financia bugetulu statului austriacu, care ne privesce si pre noi, pe a. 1864 spre ecsaminare si reflectare. Noi estragemu din acela partea cea mai importanta, ad. ceea a cifreloru capitale.

Spesele ordinare ale statului se preliminédia (asiédia inainte) pe 12 luni dela Nov. 1863 pana la Oct. 1864 in suma de 439.903,337 fl.
pe celelalte dóue luni Nov. si Dec. 1864 cu 72.597,379 „

Sum'a speselor ordinare 512.500,716 „

Veniturile statului ordinari pe acela siu tempu se afla preliminate cu sum'a de 520.677,096 fl.

Acestu venitu acopere tóte spele administratiunei curente si mai remane prisosu la dispusetiune pentru casuri estraordinari o suma de 9.176,380 fl.

Spesele straoordinare pentru a. adm. dela Nov. 1863 pana la Oct. 1864 se suie la 76,913,876 fl.

Pentru celelalte 2 luni Nov. si Dec. 1864 la 25 198,825 „
Sum'a 102.112,701 fl.

Din aceste spese cadu:

- 1) pentru intrég'a administratia curenta (plati trecátore asiédari de capitale, subventiuni si dotatiuni 18.874,003 fl.
- 2) pentru armata si flota 21.165,296 „
- 3) pentru amortis. datoriiloru fundate si pluitóre 52.161,000 „
- 4) pe anticipatiuni si resplatirea datoriiloru la deosebite fonduri de desarcinarea pamentului 9 912,402 „

Subtragunduse dela spele straoordinari 102.112,701 „
superplusulu din venitele ordinari de 9.176,380 „
mai remane de a se acoperi prin venituri de

statu straoordinari inca 92.936,321 „

Din acestu deficitu se mai acopere cu sustinerea legeri financiale din 19. Dec. 1862 introdusa, prin inmultirea contributiunei pe zaharu, timbru, tacse, si alte venituri straoordinare (in specie din vendiarile bunurilor) sum'a de 43.281,275 fl.
Remane dara inca unu deficitu de acoperitu pe tóte 14 lunile 49.655,046 fl.

Acestu deficitu e mai micu decat rubric'a replatirei din datoriile fundate si pluitóre pe acela siu tempu de suma de 55.466,396 fl., prin urmare veniturile statului preliminarfe acoperu tóte spele ordinari si estraordinari afara de amortisati'a datoriiloru, din care inca se póte plati o parte. Si deficitulu de 49,655,046 fl. resare numai din cele dóue luni peste unu anu, in care vinu multe cifre de a se depurá. Parerea regimului e, cá deficitulu acesta se se suplinésca prin repartitiunea dupa puterea contribuentiloru.

Unu proiectu de lege pentru contributiuni noue se va asterne casei de'mpreuna cu regularea contributiuniloru directe.

Eata si o paralela intre spele statului din a. 1864 si 63 totu numái cu cate 12 luni computati, ad. spele pentru:

Pre n. statu alu curtei pe 1864	7454800 fl. mai puc. cu	12600 fl.
Cancel. cabinet. imperat.	63482 „ „ mult „	150 „
Senatul imperialu	452401 „ „ puc. „	274136 „
Consiliulu de statu	152971 „ „ mult „	1484 „
Consiliulu ministerialu	65407 „ „ „ „	5074 „
Ministeriulu de esterne	2198830 „ „ puc. „	116820 „
„ statului	29031902 „ „ mult „	787094 „
Cancelari'a Ungariei	11967713 „ „ puc. „	544009 „
„ Transilvaniei	3326561 „ „ „ „	30369 „
„ Croatii, Dalma-		
tiei si Slavoniei	1994814 „ „ mult „	35486 „
Ministeriulu de finacie	311762871 „ „ „ „	9380572 „
„ „ comerciului		
si economia poporala	14869887 „ „ „ „	2761128 „
Ministeriulu de iustitia	7859772 „ „ „ „	69416 „
„ „ politia	3013840 „ „ puc. „	38732 „
Controlulu	3918806 „ „ „ „	33461 „
Ministeriulu de resbelu	106683020 „ „ „ „	6117000 „
„ „ marina	12000146 „ „ mult „	1300808 „
Cu totulu e mai multu pe anulu 1864 cu	7,174,485 fl. decat	pe anulu 1863.

Ceea ce privesce contributiunile noue, ele voru se sté din contributiune personala, de clasa si de lucsu. Contr. personala se va face de trei clase, cate de 25, 50 cr. si 1 fl. aruncatura, inse numai in provinciile, ce nu tienu de corón'a Ungariei; earu contributiunea de clase si lucsu se va arunca pentru totu imperiulu. Contributiunea de clase va face 8 mil., cea personala 4,813,000 fl. (Contributiunea de lucsu aru trebui se fia cea mai mare, dóra aru capatá ómenii minte a'si impuciná trebuintiele desierte. (R.)

Fiinduca diplom'a din 20. Oct reservédia tóta finanti'a

drepturiloru corónei, care impartasesce computurile ei si consultarei si ecsaminarei senatului imperialu, trebue se ne interesamu si noi de ceea ce se face in senatul imperialu de si pentru noi fara de noi. —

Propunerea bugetului de catra ministeriulu de financia au fostu bine detaiata, si vedienduse, ca s'a facutu economia pe sem. I. a. c. de 4,539,000 fl. si ca din aceasta suma s'a pusu la cale mesuri pentru alinarea calamitatiei cunoscute din Ungari'a, unde din caus'a nenorociriloru (seceta) au mai remasu si o mare parte de contributiuni neplatite, fú si bine priimita de catra senatu cu bravo.

Dupa aceasta propunere urmà „proiectulu de concursu,“ care se incredintiá unui comitetu

Dupa aceast'a se luà inainte regularea dreptului de reuniuni si adunari, care earasi se incredintiá unui comitetu si in urma se otari unu comitetu pentru ecsaminarea reportului comisiunei de control'a datoriiloru statului. —

In siedinti'a din 18. Iulie se luà inainte prim'a cetire a legeri de indigenatu, care inca s'a predatu unui comitetu de 12 membrii, precum si prim'a cetire a bugetului pe 1864 la altu comitetu de 9 membrii: Kaiserfeld, Grocholski, Grosz, Hesbst, Rothkirch, Szabel, Taschek, Strasz, Tinti.

In caus'a deputatului Axente.

La cele publicate in Nr. tr. adaugemu dintr'o epistola deschisa adresata catra deputatii dietali acestea:

Atatu din diurnalele publice ale Clusului, catu si din gur'a D. jude primariu Bartsai Albertu sciú, ca asiú stá sub cercetare criminala pentru conturbarea religiunei, si din asta cauza presupunu, ca comitetulu centralu din Aiudu me va fi aflatu in poterea § 34 alu regulamentului dietalu litera a) de nealegeveru, proclamandu in loculu lui Axente din Belugardu cu 674, respective cu 967 de voturi, pe Bar. Kemény István cu 564 voturi de deputatu in cerculu I. alu comitatului nostru. Venindu la meritulu acestei inculpari, mai antaiu 'mi ceru iertare, ca din lipsa de tempu si ocupatiunea cu castigarea paniei de tóte dílele nu am infruntatu asertele acelor diurnale si ale privatiloru, apoi mi-iau voia a aretá pana in catu stau eu sub cercetare criminala pentru conturbarea religiunei.

Dupa ce in a. 1862 pre la finitulu lui Februaru fui alesu de poporulu bisericei din Lipovenii Belgradului de curatoru primariu, si prin decretulu venabilului Consistoriu din 11. Martiu a. c. Nr. 165 intaritu si de acela si recunoscutu, cea mai santa detoria a mea o credui de a face unu Inventariu despre lucrurile mobile ale sántei biserice, si spre acestu scopu orenduí sub conducerea controlorului St. Biserice de atunci D. Aesoru actualu Nicolau Barbu la sedri'a din Aiudu o commissiune, care presentanduse dupa ordinu in Biserica fú respinsa si reieptata de suspinsulu acum Protopopu Augustu de Pap.

Intielegundu eu de acésta nesupunere a Dlui Protopopu si Parochu in Lipovenii August de Pap, me presentai Dumineca sér'a in 9. Martiu la Biserica, si dupa finitulu vespertinei si esítulu ómeniloru din Biserica dupa ce incuia cresniculu usi'a St. Biserice, cerui si luai cheieli la mine, aretându V. Consistoriu casulu obvenitu, si nesupunere a Parintelui Protopopu.

Intr'acea a 2 dí diminéti'a la 6, 10, si 4 óre inainte sí dupa amédí lasai cresniculu cheile, ca se deschida St. Biserica, se nu se intrerumpa servitiulu dumnediescu sí asiá continuai preste tóta septemân'a, pana cându putui face Inventariulu.

Intr'acea Parintele Protopopu Augustu Pap alergà la Clusiu, me acusà la Guberniu de conturbarea Religiunei, Inaltulu Gubernu cerú Relatiune dela onoratulu Magistratu, si acest'a o si facú.

Ast'a si atat'a e culp'a mea; ast'a si numai ast'a e conturbarea de religiune, pentru care si despre care eu nu fui intrebatu nice odata si pentru care la aretarea unui omu fui eschisu de comisiunea centrala dela alegere din Belgradu, fara a póte recurge dupa regulamentu § 49 lit. b.

Acésta inculpare de conturbare a religiunei nu e asiá dícundu nice o aretare criminala „eine strafbare Kriminalanzeige“, o fasiúne intarita cu juramentu, ci unu misticismu fara capu si socotéla, o malitia si reintia diabolésca, de care nu poté fi scutitu nice unu omu pre lume, cu atatu mai vertosu pretendenti de deputati in Transilvani'a.

Eu in cele din urma credu, ca Domnii deputati ai dietei transilvane cunoscú legera séu regulamentulu dietalu si legerile penali cu procesur'a cu multu mai bine, decat se aiba lipsa de esplicarea si interpretarea mea.

Turd'a, 10. Iuliu 1863. Pré-onoratulu D. protopopu ihaile Crisianu din Reginulu sasescu in Nr. 48 alu Gazetei a ditu se se escuse inaintea publicului de imputarile ce i s'au cutu: cá si cumu in caus'a nationala nu se ar fi portatu imu se cade. Cetindu acea escusare mi se pare, ca Domni'a mai multu s'a incusatu decatu escusatu. Nu mai aducu ainte de astadata suslaudatului D. protopopu, nici convorbirea ce o avutu in 2. Juniu a. c. cu D. v.-comitele Groze in urd'a, nu, nici promisiunile serbatoresci facute in presenti'a parochu Nic. Moldovanu din Cicudiu, a D. asesore Dioisii Siulutiu si a D. vice-comite Groze, ca va lucra cu totudinsulu in favórea D. Dr. Ratiu, nu'i amintescu nici convorbirea ce o avutu cu D. protopopu gr.-resaritenu Brancoveanu in Idiclu, pentruca déca tóte aceste impregiurari i leasi ainti, me temu, ca escusarea din Nr. 48 alu Gazetei i o asilabi cu totulu, tóte aceste impregiurari le lasu acumu deoata la o parte si diu, ca Domnulu protopopu a cugetatu, andu s'a escusatu inaintea publicului, ca dóra acesta a uiatu regulele logice? D. prota s'a incurcatu in acea escusare a contradicere, pentruca Domni'a sa dice, ca pentru acea a concursu cu D. Dr. Ratiu la candidatura in cerculu Gurgiuui, si pentru acea a concentratu in sine voturile unguresci si unele romanesci, pentru cá Dr. Ratiu se easa cu triumfu, andu de alta parte se scie, ca voturile unguresci erá puçine, le care D. Dr. Ratiu nu a avutu, spre a triumfa. nici o lipsa, i omulu cu mintea sanetósa nu potú pricepe argumentulu acesta din escusare. Daca unele voturi din dominiu Giurgiuui erá de perdutu, pentru ce nu leai lasatu se se pérdia? pentru ce nu ai lasatu cá se stralucésca cu ele acelu, dela care leai imprumutatu? lipsa n'ai avutu de ele, fora póte, cá se faci fiasco, precumu ai facutu, apoi, déca aveau atata inuaintia la romanii de pe acolo, ei poteai svatui se'si de votulu cui vrei Dta! Noi ne amu straduitu, ca pre poporu se'lu aretamu in tóte locurile compactu, pentrucé elu insusi vediduse, ca intr'o oglinda se incépa a avé mai mare incredere in potcrile sale morale, si in conducatorii lui, ear' Dta préon. D. protopope te ai straduitu alu impartii in bucati alu sfasia, pentruca candu se ar uita in oglinda se nu védia alta figura decatu caricaturi infricosiate. Din acestu punctu de vedere portarea Dtale a fostu rea si calculii Dtale fórte gresiti, cu státu mai vertosu, ca Turdenii in conferinti'a loru din 28. Maiu a. c. nu au esercitatu asupra nimenui nici o dictatura; ei fratiesce sau intielesu la unu scopu nobilu si mare, si Dta ai disu, ca nu poti fi de unu simtiu cu ei, si eata, ca ai facutu fiasco, nóua ne pare reu de aceasta, nu ca nu ai reesitu, dar' pentru spiritulu Dtale de partita; ear' meritele fratelui Dtale depre Campia, carele s'a portatu fórte bine, si a fostu si in conferintia din 28. Maiu a. c. nu le potu imputa si Dtale, ca aceste se cuvinu acelui, care lea facutu.

Daca preon. Domnu protopopn va pofiti si alte date voi servi cu ele numai si numai se ajutu in catuva critic'a publicului cetitoriu, la carele D. protopopu cu placere se provóca. De altufeliu ne amu bucura fórte, candu amu vedé pe Dn. prot'a mergendu inainte pe calea nóstra de buna intielegere, si unire intru tóte, ca l'amu onorá mai multu decatu strainii. Asia bine, se ne intórcem cu totii si se fim vii pentru natiune. —

In 8. a. l. c. s'a inceputu a dou'a alegere in cerculu de alegere alu Campii, unde cu 1186 voturi s'a realesu D. canonicu Ilie Vlása din Blasiu. Cea d'antaiu alegere au disu fratii unguni, ca nu e buna, pentru ca mai fiendu unu Ilie Vlása in Cicudiu, nu se scia care a capetatu voturile, acumu o potu sci, daca vreu; este inse de insemnatu si inca fórte caracterisatoriu, cumuca membrii unguni ai comisiunei alegatóre tocma in 7. a. l. c. s'au lapadatu de oficiulu loru, si asia D. administratoru a fostu silitu indata a substitui pre altii, de altmentre poporulu s'a portatu totu asia de bine cá si in rondulu trecut.

Y. Z.

Chronica din afara.

PRINCIPATELE UNITE ROMANE.

Eata ca si „Monitorulu“ Romaniei constata cuprinsulu telegramelor nóstre intocma:

Bucuresci, 5. Iuliu. In sér'a de 30. Juniu spre 1. Iuliu unu numeru insemnatu de ómeni, dela 3 pana la 4 sute, bine armati si organizati militaresce, au debarcatu pe pamentulu Romaniei in faci'a Isacei, intre Reni si Satulu-Nou. Acestu corpu, compusu de diverse nationalitati si mai cu séma de Poloni, au venitu din partea Turciei cu unu vasu sub pavilionu englesu; dupa ce a desbarcatu a plecatu in buna ordine spre Cahulu. Gubernulu priimindu grabnica insciintiare despre acésta incalcare a teritoriulu nostru, au datu ordinu colonelului Calinescu, comandiru alu regimentulu alu 3-lea

de linie, in garnisón'a la Ismailu, a luá tóte mesurele necesare spre a opri pe incalcatori. Colonelulu intrunindu o mica colona compusa din soldatii regimentulu alu 3-a si de unu detasiamentu alu regimentulu alu 5-a din garnisón'a Galati, au pornitu indata, si la 3. Iuliu la 4 óre deminéti'a, dupa o marsia repede si ostenitóre, in care trupele au desvelitu o neobosita vigóre, i au adiunsu din colo de coloni'a bulgara dela Itali'a. Colonelulu Calinescu au intratu de indata in convorbire cu Dlu Milcovici, comandantu alu acelu corpu, incercanduse a'lu induplecá se parasésca a s'a intreprindere, ca-ci gubernulu romanu n'aru puté a nu face se se respecte de catra ori cine neutralitatea ce datoresce a padi, si ca nu va puté ingadui o asia veghiata incalcare a teritoriulu seu; apoi cerendu depunerea si inmanuarea armelor catre armat'a nóstra, Colonelulu au oferitu de a conduce intregulu corpu incalcatoru in Turci'a de unde au venitu. D. Milcovici au respinsu aceste propuneri onorabile.

Colonelulu Calinescu, dupa ce au intrebuintiatu tóte mijlólócele de constelatiune, vediendu ca in timpulu chiaru alu negociatiuniloru urmate cu siefulu corpulu incalcatoru, acesta nu incetá a se inaintá, au fostu silitu, in conformitate cu instructiunile sale, a adresá siefulu strainu somatiunile cuvenite, cá se opréscu trup'a s'a si se depue armele, ca-ci in casu contrariu va fi constrinsu a intrebuinti'a forti'a. D. Milcovici persistandu in refusulu seu, colonelulu Calinescu lua dispositiunile sale spre a indeplini ordinile ce priimise. Detasiamentulu romanu se puse in marsia si intempinà pe corpulu incalcatoru insiratu in ordine de batalie la 11 óre de diminétia la Costangalia. Foculu se deschise indata, tiraliorii intrara in lupta.

Lovirea tienù 3 óre urmandu cu infocare. Colonelulu Calinescu au trebuitu dupa scurtu se se convinga, ca corpulu Dlu Milcovici erá inarmatu cu arme de precisiune, care factu i dedea unu insemnatu avantaju asupr'a trupelor romane. In urmare, Colonelulu comanda unu atacu cu baionet'a; arip'a drépt'a si centrulu esecuta acésta miscare cu vigóre, inse arip'a stenga neintielegundu ordinulu, facundu o falsa miscare, colónele au fostu silitu a incetá ataculu. Inemiculu profita de asta intemplare si lasandu mortii si ranitii pe campulu de batalia 'lau parasitu miscanduse inainte in directiunea Prutului.

Colón'a romana au perdutu morti 18, raniti 45, din care trei oficiri; inemiculu au avutu 16 morti, intre cari doi oficiri si 39 soldati raniti si doi oficiri.

Soldatii nostri, intre cari se afla unu numeru insemnatu de recruti, au sustienutu foculu cu cea mai mare recéla de sange.

Aceste sunt rezultatele unei lupte regretabile, a carei'a nenorocita intemplare va cadé pe responsabilitatea acelor, earii nu s'au opritu (— dór' Tür R.) a o provocá.(?!)

Corpulu lui Milcovschi trecuse Prutul, urmaritu fórte deprópe de ostirile romane, care 'lu adiusera la Rontesci. Colonelulu Calinescu isi luá dispositiile de atacu candu adversarii sei depusera armele si se constituira prisionieri. Milcovschi s'a predatu colonelului romanu Calinescu. (Onóre armelor romane intru aperarea neviolabilitatei teritoriulu seu! Red.)

ARMARIA. Eri, Mari'a S'a Principele Domnitoriu a pusu cea antaiu pétra de temelie la manufactur'a de arme, care este a se cladi pe dealulu Mihaiu-Voda.

Acésta ceremonie s'a facutu cu o mare solemnitate. O parte din garnisóna si detasiamentele tuturor corpurilor militare care se afla in capitala in lagerulu dela Cotroceni, erau sub arme.

Patru trofee de arme, supramontate de colori nationale, formau una carea, in centrulu careia erau sapate temeliile fitoriuului asediamentu. Aci aprópe, Locotenentulu Em. Sale Metropolitulu si inaltulu cleru se prepara a chiamá bine-cuventarile cerului asupr'a noului edificiu. La cativa pasi departare se afla o masa, pe care erau puse procesele verbali scrise pe membrana despre ceremoni'a ce erá se se celebre, si medalii comemorative despre acésta memorabila creatiune.

In giurulu carelei, detasiamente de tóte armele, avendu standardele corpurilor, formau sirule, care se intindeau pana asupra drumulu, prin care erá se tréca Mari'a S'a.

La 2 óre Principele Domnitoriu sosi, insoçitu de cas'a s'a militara. Inaltimea s'a fù priimitu de EE. LL. DD. Presiedintele consiliulu si ministrii. Dupa savirsirea rugatiuniloru obicinuite, Principele Domnitoriu se coborì in siantulu temelioru si sigilá cu formalitatile obicinuite pétra celii antaiu manufacturi de arme fundata in Romani'a. Trei salve de artileria fura trase in acelasi minutu.

Siefulu statulu a voitu se tréca pe diosu prin cartirulu

vecinu unde se aflau insirate ostirile. Principele a fostu urmatu de EE. LL. DD. ministri si de unu numerosu si stralucitu stat-major. Soldatii au salutatu pe Mari'a S'a cu acclamatiile loru.

Granitarii au fostu remarcati prin gravitatea si regularitatea tienerii loru: abia sositi de diece dile in lageru, au si luat deja o alura militara, care face a se nadejdui multu dela acésta militia pana acumu negligea. Principele Domnitoriu s'a opritu in rendurile granitiariloru si a binevoitu a convorbi cu unulu din acesti soldati.

La 3 óre Mari'a S'a Principele Domnitoriu a pornitu dela Mihaiu - Voda spre a se inturna la Palatulu de vara dela Cotroceni. (Din Monitoru.)

FRANCI'A. Imperatulu Napoleone doresce a imbuni in tóta privinti'a starea Poloniei, inse nu voiesce a se amestecá untr'unu resbelu cu Rusi'a pentru poloni, earu, déca Angli'a aru trage sabi'a pentru Poloni'a, imperatulu Napoleon n'aru intardiá neci unu momentu a se alaturá Angliei, de alta parte lumea scie ca Angli'a se feresce de resbelu.

AMERIC'A. Messico a cadiutu in man'a Franciloru, Messicani in predara cetatea; Juarez s'a retrasu in provinciile cele mai departate pentru a stringe poteri si a incepe unu feliu de resbelu, la care l'aru ajutá multu pusetiunea locuriloru.

DIPLOMATICU. Depesi'a Angliei in caus'a polóna, tramiata de L. Rusel, spre a se dá prin solulu Angliei lui Gorciacofu, afara de cele 6 puncte asemene cu ale Austriei, (vedi Gaz. Nr. 53) mai cuprinde acestea:

Lucrulu celu d'antaiu de facutu, dupa opiniunea guvernului reginei, e de a suspendá ostilitatile. Aceast'a póte fi in numele umanitatii prin o proclamatiune a imperatului Rusiei, fara a derogá catu mai pucinu demnitatii s'ale. Polonii nu voru avé dreptu la beneficiile unui asemenea actu, déca nu se voru retiné dela veri ce ostilitate.

Pacea inca va fi restabilita pentru unu momentu, si atunci mai antaiu trebuescu consultate poteri ce au semnatu tratatulu de Parisu. Se se ceara dela Prusi'a, Spani'a, Suedi'a si Portugali'a, cá se'si dée parerile loru despre manier'a cea mai buna de a esecutá unu tractatu, la care ele au fostu partile contractante.

Ceea ce guvernulu reginei propune in asta privintia, consiste din urmatórele trei puncte:

1. Adoptarea celoru siese puncte enumerate, cá de base pentru negociatiune;
2. Una armistare provisoria proclamata prin imperatulu Rusiei;
3. Ó conferintia a celoru optu poteri, care au semnatu tratatulu de Vien'a.

Responsulu Rusiei catra cabinetulu anglicu e in simburele seu acest'a:

Regimulu imperatescu doresce intoama cá si c. Russi o practica resolvare a causei polóne si recunósce in principiu si competentia poteriloru tractante de a esplicá tractatulu de Vien'a. Mesurile propuse (de Anglia) suntu demultu decretate de imperatulu, séu si puse la cale; ele inse neci odata nu dau garantia pentru o pacificatiune deplina, fiinduca influentie straini imultiescu rebeliunea, care susta numai prin terorismu, precandu poporulu polonu se afla cea mai mare parte pasivu. Deaceea puntele propuse suntu neexecutabile, pana candu nu se va restitui ordinea, fiinduca rebelii nu atienteadia la numitele puncte, ci la nedependintia. Prin urmare armistarea nu se póte concede, singurulu mediulocu in contra varsarei de sange mai incolo e depunerea armeloru neconditionata. Conferintia poteriloru tractante nu se potrivesce, nu folosesce, si fiinduca aicea suntu afaceri numai in caus'a administratiunei polóne, mai cu scopu decatu tóte aru fi conferintiele cu Austri'a si Prusi'a (!?)

Horstmann vorbesce in parlamentulu englesu in 20/7. pentru aliantia cu Françi'a in caus'a polóna. Hennesei apeleadia la simpatiile Europei.

Palmerstonu respunde: Restaurarea vechei Polonie aru produce resbelu europeanu. Rusi'a nu vrea armistare, apoi fara ea negociatiunile nu potu avé resultatu. Angli'a se va consultá mai departe cu Françi'a si Austri'a. Regimulu isi cere increderea parlamantului. —

Asi'a sta diplomatic'a de incalcita, in catu bursele se speriaru si cursulu si aici la noi se sui deodata cu 16 cr.

Polonii in Poloni'a rusésca concurgu din tóte partile; lupt'a dura, sangele curge, diplomati'a trece in seriozitate. —

Dieta lu. Siedinti'a IV. (Incheierea din col. I.)

Regalistulu Fridericu Schneider: Erori de formalitati a venitu inainte; form'a oricum e de insemnatate, inse elu tiene ma multu de realitate, decatu de forma; in urma se exprimá, c alegerea lui Dicnisiu Siulutiu se se dechiare de buna. —

Din mai multe parti: Incheierea desbaterei!

Presiedintele Grois: mai suntu inca multi oratori pre sinuati.

Lassel afla 2 scaderi in alegere, 1) ca consemnatiune: alegeriloru s'a purtatu numai un'a; 2) lui Siulutiu s'au ma anumeratu 123 vote, care nu erá bine espresate pe numele lui

Alegerea lui din aceste motive ar trebui se se dechiare de nevalabila.

Regal. Bar. Salmen inca se 'nvoiesce cu ecistarea eroriloru formali. e totusi de opiniune, ca cas'a se dechiare de valabila alegerea.

Conrad Schmidt. Elu inca ar' fi pentru admisibilitatea alegerei, inse trage atentiunea casei intr'acolo, ca se mai afla in tíera o partita tare. care nu tiene de legala aceast'a dieta; tocni'a de aceea se se procéda la verificari cu tóta stricteti'a. Pune accentu pe 2 erori mai esentiali si sta pe aceea, ca alegerea nu coresponde in privinti'a formalitatei.

Presiedintele Grois, dupa ce ear mai contradise Dr. Teutsch, propune, cá prin sculare si siedere se se decida, si dupa ce majoritatea care nu tiene erorii de esentiali se sculá, se primi si acésta alegere de verificata, cá si celelalte dupa acésta din tóte despartiamintele si dechiara adunarea reprezentativa si legislativa a Ardealului de constituita in tóte 3 limbele. Se traiésca. Se traiésca! Hoch!

Ordinea dilei urmá: alegerea comisiunei regnicolare de legitimiatiune, a presiedintelui si vice-presiedintiloru si a ac-tuariloru.

Thiers despre Austri'a si libertatea constitutionala vorbesce intr'o scrisóre privata despre invieria Austriei constitutionala, dicundu intre altele, ca acelea state, care nu se afla inca in posesiunea libertatei constitutionale se se nevoiesca a o castigá si cele ce o au perditu se lucre cu tóta incordarea, cá se o recastige. Marele acestu opu se póte esecutá numai prin aliantia Austriei si Franciei.

Ast'a o a mai avutu odata si o cunósce din esperiinti'a cea d'antaiu o eseciteadia in fapta si se cuprinde cu ea cu totu adinsulu.

D. Thiers care fú mai deunadi in Vien'a, la capetulu scrisórei reflectédia, ca Austri'a cu Françi'a se se aliedie si se imbrace rol'a de a conduce Europ'a. —

Langiewicz insurgentulu polonu internatu in Austri'a se róga de cas'a deputatiloru, cá se i se castige voi'a a trece la Helveti'a. —

LITERARIU. Inca cá auditoriu clasei a VI. gimnasiale in Temisióra avendu prelucrate mai multe materie din Mitologi'a antica amu fostu indemnati de unii binevoitori ai mei, cá se ordinezu acele materie fragmentarie dupa óre care sis tema si se le dau la tipariu: deci pretiundu indemnari binevoitóre si necunoscundu greutatile tiparirii amu deschisu atunci prenumeratiune la „Mitologi'a celoru vechi“ sperandu partinire caldúrsa din partea onoratului publicu. Inse nepotendu se acoperi spesele necesarie cu prenumeratiunile incurse a trebuitu se se intardie tiparirea, asia catu d'abia acum de curundu a potutu esi de sub téscu fasciór'a prima, carea se póte trage dela tipografi'a lui Förk si Compania din Temisióra pre lunga tramitarea francata de 70 cr. v. a. pentru esemplariu.

Deci me rogu cu umilintia, cá onoratulu publicu se binevoliésca a imbracisiá cu caldura prima-mi intreprindere literaria prin ce me va indemná, ca duplicandu'mi poterile se lucru mai departe pre campulu celu vastu alu literaturii si totudeodata 'mi va intinde mana de ajutoriu spre continuarea studiiloru.

Onoratii Domni, cari au prenumeratu la numitul opsioru voru capetá in scurtu tempu esemplariile cari le competiescu. Beiusiu in Maiu 1863.

Teodoru Rosiu, audit. cl. VII. gimn.

Indreptare: In Nru. 53 in corespondintia particulara din 16. Juniu in locu de: „eara nu dictalu de fantasii,“ citeste: eara nu dictat'u etc.